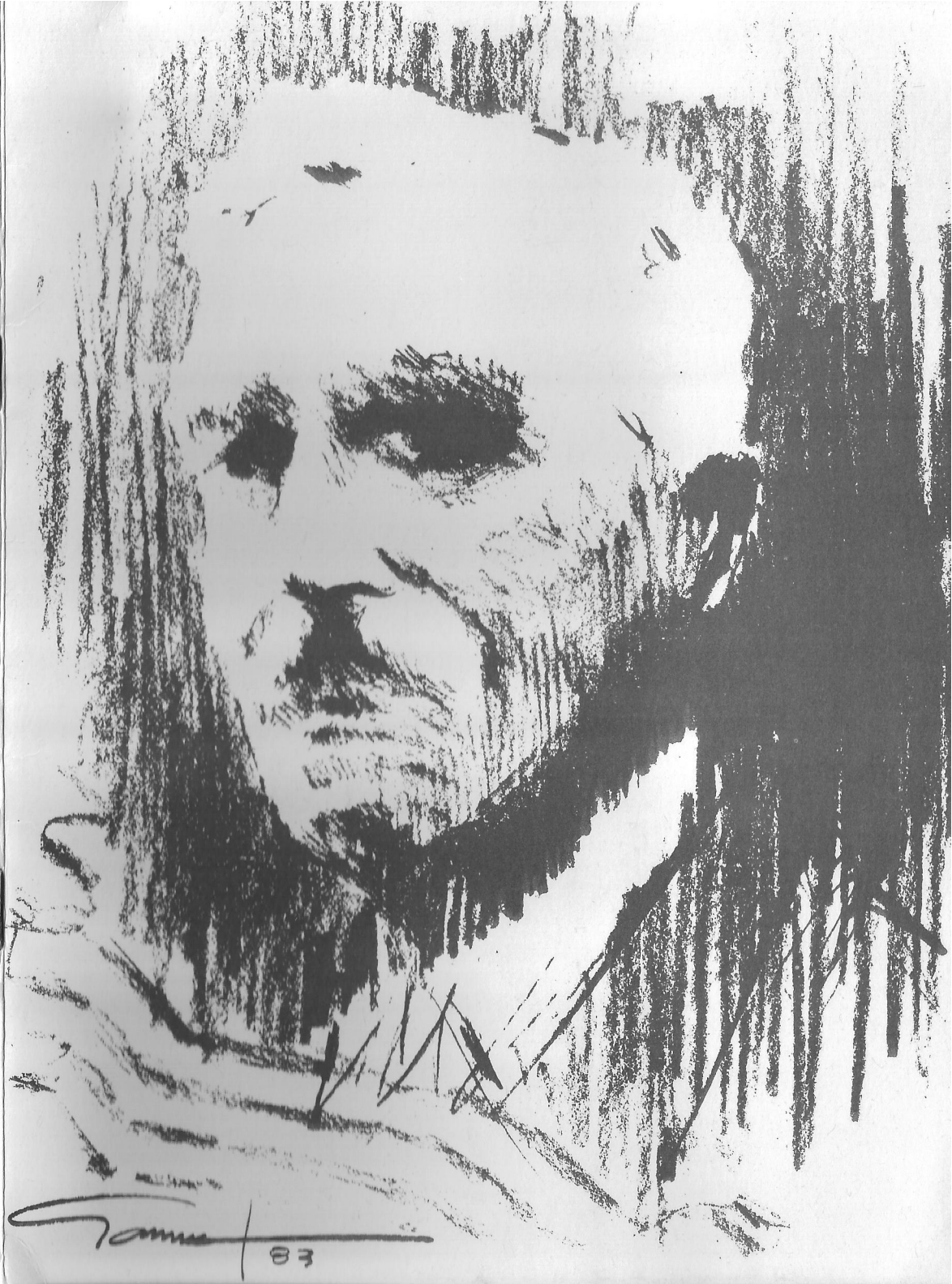

D. L. B-25588

EL VOSTRE AMIC

JORDI ROMAGUERA i CUBEDO

US DESITJA MOLT BONES FESTES

PER L'ANY 1984.

ROSELLES, 28, rer. ☎ (93) 337 77 75 ■ L'HOSPITALET DE LLOBREGAT
EL BARCELONÈS

Països Catalans

Francesc Macià

1859 - 1933

(Vilanova i la Geltrú - Barcelona)

PRESIDENT DE LA GENERALITAT

1933 - 1983

Diada de Nadal

50.^è ANIVERSARI

A FRANCESC MACIÀ, COMPANYY DE VIATGE

Viatger reservat, altiu, illustre,
que em féreu el company del vostre pas,
no em féssiu pas retret si del viatge
tot ritme en desconcerta el meu afany.

Auster, al mateix tren, vós seguíu recte
i jo divago enllà.
Duent igual bitllet vers igual cursa,
el tren va desdoblant.

Fujo pel finestrell sense adonar-me'n
amb un anhel voraç
i el peu en fan dubtar i l'itinerari
les bifurcacions.

Sóc bé vostre company, més ai!, la febre
m'esborra els horitzons.
Un nombre d'ideals que al cap em bullen
em porten lluny del meu.

Si tost, inconfusible, el retrobava
ha estat als vostres ulls:
Enllà planes endins de Lituània
seguíeu un corser:
Sant Jordi, el seu patró — també el de casa! —
per entre el bosc d'avets.

J. Carner - Ribalta

A FRANCESC MACIA

En el món hi ha cent mil passions escampades
en la llum, en el cel, en el cor de tothom,
i aquestes cent mil passions de vegades
agafen un rostre i tenen un nom,
i tenen un riure, i un plor i un somriure,
i un xiscle i un crit,
i cap punyalada les priva de viure,
i no les fa negres la nit.
I aquí a Catalunya aquestes febrores frisances
es deien només: llibertat.
Quatre barres com quatre esperances
d'un color vermellenc ultratjat.
Ultratjat de molts anys, de tants dies!
pels de fora amb posat de botxins;
ultratjat per les grans covardies
de tots els de dins!
Però arriba l'estrany espectacle
imprevist, rutilant, violent
en què un home tot sol fa un miracle
i escull el moment.
És l'instant desitjat de la gràcia,
que una mà de blancor enlluernant
dóna el cop decisiu de l'audàcia
que només és possible en un sant.
Que només és possible en la vida
del que porta a la sang i a l'alè
l'arrogància d'un poble, ferida,
sens perdre la fe.

I aquest home sou vós; n'hi ha molts d'altres
que el gran cop d'audàcia volíem que fos,
i ens mancava la força a nosaltres:
la força és de vós.

L'heu guanyada en els vostres viatges,
en les cadenes, en els ulls rebels;
d'un sol gest heu venjat els ultratges,
d'un sol crit heu encès els estels!
Perquè sou la sagrada follia
i el cel abrandat, estripat, neguitós
i blau d'una densa blavor d'alegria!
perquè avui Catalunya sou vós!
La d'ahir; sou la pàtria mateixa
amb espines clavades al front,
i sou la d'avui, la que acaba de néixer
amb ales d'arcàngel volant sobre el món.
Per la pàtria ben lliure, que vós heu creada
amb el gest del miracle allucinant,
tots els cors catalans amb la sang aturada
tots s'acoblen al vostre voltant.
La joia més viva en el rostre,
esgarriats, meravellats,
tots som al costat vostre!
Qui se'n recorda dels turments passats?
No ens fa cap por la mort que espia
amb ull covard o amb ull gelós!
Ningú podrà robar-nos l'alegria
perquè creiem en vós.

Josep M. de Sagarra

En el tercer dia de la República Catalana.

RITMES

(En la mort del President Macià)

Adéu, President...! Sota un arc de banderes retudes
te'n vas pels camins del no-res a la pau infinita
i ens deixes al camp del combat amb les armes alçades
davant l'enemic. Abridat amb la llum dolorosa
del cel nuvolós del matí de Nadal, la serena
bondat del teu front decantaves, lassat de les lluites
estèrils, tranquil en l'augusta noblesa del somni
més alt que dins tu germinà. La República lliure
té avui pel teu nom el millor dels trofeus. Del silenci
reculls la victòria més bella, cabdill sense tares.
Adéu, President...! Follament les gentades adustes
es baten encara, per calls i carrers, les revoltes
absurdes covant amb enuig infantil, d'anarquistes
follies imbècils tornant-se pastura. Somreia
la Mort al capçal del teu llit, gairebé com germana
de pau, vetlladora suau, maternal en la muda
fatiga d'espera. La veies, i tu, sens temença
també li somreies. Callaven al lluny les confuses
converses dels homes mancats d'esperit. L'hora trista,
tranquilla de veure't serè, fou més breu que les altres.
Adéu, President...! Has fugit pels camins que no tornen
enrera. Mai més no et veurem. Per les vies més dures
nosaltres demà marcarem les petjades cansades.
Mai més no seràs el menaire del poble que aviva
l'estel tremolós en la nit per clavar-lo per sempre

LA TOMBA FAMEJANT
A FRANCESC MACIÀ

damunt la bandera barrada, i el veu com s'allunya
tenebres endins, i altra volta segueix les ombroses
cruïlles dels passos heroics. En l'aguant de ta destra
mai més no tindrem el repòs de l'infant que confia
les seves temences al pare, que en ell no hi ha dubtes.
Adéu, President...! El matí de Nadal era tètric
com mai, sota el vel del cel gris. Dolçament, tu mories
damunt el llit blanc, testa blanca, puresa senyora,
subtil cavaller de la gran pulcritud impol·luta.
Ploraven les gents a l'entorn del Palau, i planaven
les onze cruels batallades, sanglots en fugida
del vell campanar de la Seu, entre l'aire i la boira
i el fred del desembre fatal. L'esperit del silenci
sentia la folla fiblada, de carn que s'esquinça,
de vinclé que es trenca, de força que es fon com un núvol.
Adéu, President...! Una pompa de flames revoltes,
flotar de banderes en iris, ardent homenatge,
s'abat a mig pal en record de la gran augustesa
de l'ànima clara que fugí per les voltes supremes
dels amples espais sense fi. La República lliure
recull el teu cos, President, i en les pires heroiques
en fa sacrifici sublim, d'una pàtria més alta
captant la difícil comesa. Les joves corrués
et reten l'honor més excels. Vés en pau. Nit endintre
nosaltres passem. Tot és res. Catalunya és eterna.

A. Esclasans

LA TOMBA FLAMEJANT.

A FRANCESC MACIA

Allà dalt de la muntanya
hi ha una tomba flamejant,
en reposen les despulles
del cabdill Francesc Macià.
Fou cabdill de Catalunya,
qui forjà sa llibertat,
va seguir-lo tot un poble
i seguint-lo el va estimar...!
Ell també se l'estimava,
el seu poble català;
ell també va correspondre
amb amor pur, abrandat
com una fornal encesa,
i amb el cor de bat a bat...

Allà dalt de la muntanya,
sota un cel tot estelat,
hi ha una tomba que flameja
per tota una eternitat...!
Tots els vents li porten flaires
de la Pàtria i de la llar,
també el mar amb ses besades
l'amanyaga sens parar...!
I els ocells amb ses cantades
li teixeixen madrigals...
I les flors a cada albada
floreixen amb nou esclat...!

Allà dalt de la muntanya,
hi ha una tomba flamejant,
i les flors que l'acaronen
uns bandits varen cremar;
però la flama encara és viva
en cada cor català...!
I avui ja és foguera immensa,

que illumina terra i mar...!
És llum de fe i d'esperança
i flama de l'ideal
que abrusa i empeny el poble
defensant la llibertat...!

Allà dalt de la muntanya,
entremig de cel i mar,
hi ha una llum que nit i dia
no para mai de brillar...
És l'esperit de la raça,
i un símbol: Francesc Macià!
Cada jorn els fills del poble
fan via vers el fossar,
flectint el genoll en terra,
i amb els ulls illuminats
li renoven la promesa
de lluitar i no claudicar
als enemics de la Pàtria
que la volen soterrar...
Per més que maldin i facin,
no han passat ni han de passar...!
Que aquí hi ha per impedir-ho
tot el poble català...!

Allà dalt de la muntanya
hi ha una tomba flamejant,
cada dia va engrandint-se,
cada jorn es fa més gran...
Per darrera les muntanyes,
enllà del enllà de la mar,
travessa rius i fronteres,
tot el món va illuminant...
I la flama és Catalunya,
per l'amor dels catalans!

R. Massip i Tarragó

MACIÀ

Moria per Nadal. El misteri el vencé.
Un Àngel sense lluc encara anunciava
una Naixença per a la Mort. Hi hagué
un malentès. La nit ja no fou blava
en el cel vertical i nostre del Pessebre.

Rei màgic, enfebrat, sempre fidel!
Fe inerta, vana febre
per la flama fugaç de son Estel.

No foren tanmateix certs els presents?
Un somni per a tants, una mentida
daurada per a tots, ¿no val la veritat, no val la vida
amb sentits, sentiments i pensaments?

Viatjà per amor, no defallí;
i esperà, caut, la lenta aurora,
que assegura la tria del camí.
Però només de l'alba hagué penyora.

Fou blanc de tan ardent, i envellí sense usura.
balbucejant i maltraçut com un infant
que creix en passió més que un gegant,
fins a la mort, cap a la glòria obscura.

Pere Quart

L'AVI

Un dia el nostre poble va veure sorgir un home
que ens va tornar l'orgull de dir-nos catalans.
Ben lluny d'aquell setembre, que fou la nostra posta,
l'abril que ell ens va dur omplia els nostres cants.

Figura de l'Avi,
jo et veig temps enllà.
El somriure als llavis
i el mirar tan clar.

Aquella mirada
amb la veritat,
la pàtria estimada
i la llibertat.

Figura senyera
que va presidir
la nostra manera
i el nostre camí.

Amb tu vingué, un dia,
claror i aire fresc.
El poble et volia,
gran Avi Francesc.

Un dia de desembre que havia de ser festa,
un dia de Nadal, un dia assenyalat,
va ser jorn de tristesa. La teva blanca testa
va reposar del tot. Honor al qui ha lluitat!

Figura de l'Avi,
etc., etc.

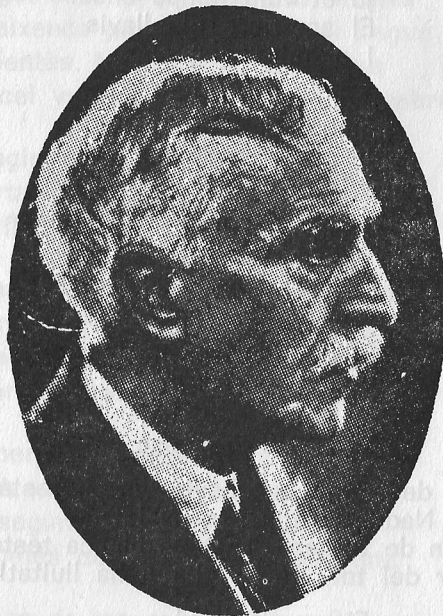
Avui, els hereus joves no volen veure morta
la flor de llibertat que ens van arrabassar.
I tu, des d'on ens miris, veuràs renéixer, forta,
la lliure voluntat del poble català.

Josep M.ª Andreu

Gràfiques REVEN

L'HOSPITALET

Nº 00240

Josep M. Andreu